

**Dopunjena shema za ocjenjivanje testa na osnovu pregledanog uzorka na
maturskom ispitu iz Crnogorskog – srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i
književnosti, jun 2017.**

1. Zaokružen broj 2: *se plaše svega što je nepoznato i drugačije* – **1 bod**

2. Učenik/učenica* dobija **1 bod** ako napiše: Vilemina

3. Učenik dobija **1 bod** ako zaokruži NE i napiše: Vincent je dobar umjetnik, ali želi da nacрта što bolje, teži savršenstvu (*i drugi tačni odgovori*)

(Napomena:
Učenik **dobija bod** ukoliko nije zaokružio NE, ali je tačno obrazložio odgovor.
Ukoliko je zaokruženo NE, ali nije tačno obrazložen odgovor ili uopšte nije napisano obrazloženje – **0 bodova**

4. Zaokružen broj 2 – *Ne mogu, jer slikam svoj doživljaj stvari* – **1 bod**

5. A) Zaokružen broj 1 – *sreću* – **1 bod**
B) Učenik dobija **1 bod** ukoliko prepíše ili parafrazira rečenicu: „*A ako život tog čovjeka postane srećan zahvaljujući toj rđavoj umjetnosti?*“

6. Zaokružen broj 2 – *čuđenja* – **1 bod**

7. Učenik dobija **1 bod** ako napiše: Dobro nikada ne proizlazi iz zla, niti od rđavog rada može ispasti dobar rad. Možda ne u teologiji, ali u umjetnosti može./ Umjetnost ne podliježe pravilima, teži ljepoti, umjetničkoj slobodi; teologija traži poštovanje krutih pravila, traži nepogrešivost (*i drugi tačni odgovori*)

Za potpun i stilski sređen odgovor učenik dobija 2 boda.

8. Zaokružen broj 3 – *Želio je da sazna ko je taj čovjek koji nije došao da mu poželi srećan pohod u rat.* – **1 bod**

9. Zaokružen broj 2 – *ravnodušnost i ponos* – **1 bod**

10. Učenik dobija **1 bod** ako napiše: Aleksandar hoće da pokaže da cijeni Diogena i njegov stav./Aleksandar pokazuje poštovanje prema Diogenu i njegovom pravu da nikog ne slijedi po svaku cijenu. (*i drugi tačni odgovori*)
11. Zaokružen broj 3 – *drami apsurda* – **1 bod**

*U daljem tekstu učenik

12. Učenik dobija **2 boda** za potpuno tačan odgovor (tačno zaokružen i obrazložen odgovor):

DRAMSKI ELEMENT	DA	NE	OBRAZLOŽENJE ODGOVORA
scena	☒	☐	Dat je opis – put u polju, jedno drvo, veće; opisuje se što rade likovi./Opisan je prostor i mjesto. <i>(i drugi tačni odgovori)</i>
radnja	☐	☒	Radnje nema, ništa se ne događa, ili je svedena na nekoliko pokreta. <i>(i drugi tačni odgovori)</i>
sukob	☐	☒	Sukob je izostavljen, protagonisti drame ćute ili razgovaraju o beznačajnim stvarima. <i>(i drugi tačni odgovori)</i>

Učenik dobija **1 bod** ukoliko je tačno zaokružio i obrazložio dva dramska elementa.

Učenik dobija **0 bodova** ukoliko je tačno zaokružio i obrazložio jedan dramski element.

(Napomena: Priznaje se i ukoliko učenik nije zaokružio odgovor DA ili NE, ali je iz tačnog obrazloženja jasno što je trebalo zaokružiti.)

13. Učenik dobija **1 bod** ako zaokruži:

NETAČNO i napiše: Ovo je direktna karakterizacija jer se derviš obraća Strahin banu i ističe njegove moralne osobine/Stari derviš govori Strahinjiću banu što misli o njemu/Direktno je istaknuta osobina Banović Strahinje iz perspektive derviša. *(i drugi tačni odgovori)*

TAČNO i napiše: O Strahinjiću banu ne saznajemo direktno preko njegovog opisa i kroz njegove postupke, već kroz saopštavanje samih likova u pjesmi/Ovi stihovi govore o njemu kao junaku iako nijesu navedeni postupci i junaštva koja je počinio. *(i drugi tačni odgovori)*

14. Učenik dobija po **1 bod** za potpuno tačan odgovor (tačno napisano ko pomaže Strahinjiću banu i objašnjeno na koji način mu je pomogao):

- Stari derviš – govori mu da je Vlah-Alija na Goleču i obećava da ga neće izdati Turcima *(i drugi tačni odgovori)* – **1 bod**.
- Konj đogat – Vlah-Alija bi ranio bana da đogat nije pao na koljena tako da je koplje prošlo iznad Banović Strahinje/kad je Vlah-Alija oborio Banović Strahinju iz sedla, đogat je uzmahnuo glavom i opet ga vratio u sedlo... *(i drugi tačni odgovori)* – **1 bod**.
- Hrt Karaman – kad je ljubna Strahinjića bana pokušala da ga ubije, hrt je pojurio za njom... *(i drugi tačni odgovori)* – **1 bod**.

Ukupno **3 boda**.

15. Učenik dobija **1 bod** ako napiše: On reče ocu da se priroda u početku suprotstavlja umjetniku./On je rekao ocu da se priroda u početku suprotstavlja umjetniku.

16. Učenik dobija **1 bod** za potpuno tačan odgovor:

Onda – *prilog*
si – *glagol*
grešku – *imenica*

17. Učenik dobija **1 bod** ako je tačno napisao: *rizikovao*.

(**Napomena:** Ukoliko učenik napiše *rizikovo* ili perfekat (*je rizikovao*), dobija **0 bodova**.)

18. Učenik dobija **1 bod** za tačno zaokružene i obrazložene dvije ili tri konstatacije:

KONSTATACIJA	TAČNO NETAČNO	OBRAZLOŽENJE
Obje pjesme napisane su slobodnim stihom.	T ☒ N	Prva pjesma napisana je vezanim stihom, a druga slobodnim. (<i>i drugi tačni odgovori</i>)
Obje pjesme su soneti.	T ☒ N	Samo je prva pjesma sonet.
Obje pjesme pripadaju istoj književnoj vrsti.	☒ T N	Obje su lirske pjesme/ljubavne pjesme.

Učenik dobija **0 bodova** ako je tačno zaokružio i tačno obrazložio jednu konstataciju.

(**Napomena:** Učenik **dobija bod** ukoliko nije zaokružio T ili N, ali je tačno obrazložio odgovor.)

19. A) asindet/kontrast

1 bod

B) Kontrastom u ovoj pjesmi ističe se emotivna rastrzanost lirskog subjekta. (*i drugi tačni odgovori*)

1 bod

20. Učenik dobija **2 boda** za potpuno tačan odgovor:

1. Ćorkan
2. Alihodža
3. Gregor Fedun/Fedun/austrougarski vojnik iz Ukrajine

Učenik dobija **1 bod** za dva tačna odgovora.

Učenik dobija **0 bodova** za jedan tačan odgovor.

21. Učenik dobija **1 bod** za potpuno tačan odgovor:

1. genitiv – Lenke
2. instrumental – Lenkom/s Lenkom
3. lokativ – Lenki/o Lenki

22. Učenik dobija **1 bod** ako napiše: Greška je – prodajem kuću na spratu. Autor oglasa htio je reći da kuća nije prizemna, već jednospratna, dvospratna... (*i drugi tačni odgovori*)

23. A) Učenik dobija **1 bod** za potpuno tačan odgovor:

ra**Z**nježiti i**Z**njedriti mira**Ž**džika ra**Z**ljutiti

B) Učenik dobija **1 bod** za potpuno tačan odgovor:

o**D**šetati o**T**pisati pre**T**postaviti pre**D**staviti

24. Učenik dobija **2 boda** za sva četiri potpuno tačna odgovora (napisan naziv djela i autor):

Ruža Kasanova – „Gorski vijenac“, Petar II Petrović Njegoš

Ismena – „*Antigona*“, Sofokle

Serebrjakov – „*Ujka Vanja*“, Anton Pavlovič Čehov

Šabetaj Cvi – „*Davidova zvijezda*“, Zuvdija Hodžić

Učenik dobija **1 bod** za tri tačna odgovora.

Učenik dobija **0 bodova** za jedan ili dva tačna odgovora.

25. A) Zaokružen broj 4 – *narodna književnost kao inspiracija* - **1 bod**

B) Pod četiri je odlika romantizma, ostalo su odlike realizma./Prve tri odlike u nizu pripadaju realizmu./Realizam tretira aktuelne probleme i za inspiraciju ne uzima narodnu književnost. (*i drugi tačni odgovori*) - **1 bod**

26. Učenik dobija **1 bod** za potpuno tačan odgovor:

Hektor – *sjajnošlemi*

Ahil – *brzonogi*

Andromaha - *bjelolakta*

27. Zaokružen broj 1 – *je izabrao put mržnje i osvete* – **1 bod**

28. A) Hasan – **1 bod**

B) Ljut je što Nurudin ne čini ništa da oslobodi brata, pa mu prigovara što se skriva iza Boga i religije/Ahmed ne pokušava da pomogne bratu, već sve pravda sudbinom/Ovo je reakcija na Ahmedovo ponašanje (*i drugi tačni odgovori*) – **1 bod**

C) Ahmed/Ahmed Nurudin/Nurudin – **1 bod**

29. Učenik dobija **2 boda** ukoliko jasno i stilski sređeno uporedi mirnoću i plahovitost rijeke i Ahmeda Nurudina.

Učenik dobija **1 bod** ukoliko uporedi obje osobine, ali je odgovor stilski nesređen ili ukoliko jasno i stilski sređeno uporedi samo jednu osobinu rijeke i Ahmeda Nurudina.

30. Shema za bodovanje eseja: Leonova borba protiv Glembaja u sebi

<p>1. zahtjev</p>	<p>Učenik opisuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leona kao sina Ignjata Glembaja, koji je poslije dugogodišnjeg odsustva došao u porodičnu kuću, jer je pozvan na jubilej glembajevske firme; on je umjetnik i ima drugačiji stav u porodici od ostalih Glembaja; njegovu kritičnost i posebnost koju pokazuje već u prvom činu (npr. dok gledaju porodične portrete, svi se utrkuju da ispričaju veličanstvenu ulogu Glembajevih u istoriji, on im se jedini suprotstavlja, iznoseći suprotne stavove da su Glembajevi varalice i ubice, koji su ukradenim i otetim novcem kasnije gradili crkve)... <i>(i drugi tačni odgovori) (1 bod)</i> <p><i>Za potpun i stilski sređen odgovor 1 bod.</i></p> <p>Ukupno 2 boda</p>
<p>2. zahtjev</p>	<p>Učenik objašnjava:</p> <p>da je Leone u navedenoj sceni smiren, jedino on nije nervozan zbog pisanja štampe o smrti žene koja je skočila s njihovog balkona, da uživa dok posmatra njihovu nervozu, jer zna da su zaslužili da budu kažnjeni od strane javnosti i da javnost treba da vidi njihovu pravu stranu... <i>(i drugi tačni odgovori) - 1 bod</i></p> <p><i>Za potpun i stilski sređen odgovor 1 bod.</i></p> <p>Ukupno 2 boda</p>
<p>3. zahtjev</p>	<p>Učenik piše:</p> <ul style="list-style-type: none"> - da Leone jedinu naklonost pokazuje prema Anđeliki, udovici svog brata, koja se poslije muževe smrti zamonašila i koja suštinski nije Glembaj... <i>(i drugi tačni odgovori) (1 bod)</i>; Šarlotu prezire, ignoriše je... <i>(i drugi tačni odgovori) (1 bod)</i>. - da Leone prezire i oca, koji bezuslovno vjeruje samo drugoj ženi Šarloti, zbog koje misli da se ubila i njegova majka; zato mu nemilosrdno sasipa u lice istinu o Šarloti... <i>(i drugi tačni odgovori) (1 bod)</i>. - da kada mu je otac umro, Leone se ne uzbuđuje, sjedi i crta ugljenom posmrtnu masku svog oca... <i>(i drugi tačni odgovori) (1 bod)</i>. - da mu očeva donja vilica liči na majmunsku čeljust, čime ne pokazuje empatiju i krivicu... <i>(i drugi tačni odgovori) (1 bod)</i>. <p><i>Za potpun i stilski sređen odgovor 1 bod.</i></p> <p>Ukupno 6 bodova</p>
<p>4. zahtjev</p>	<p>Učenik objašnjava:</p> <p>da je Leone veoma ljut i ne može da kontroliše svoje ponašanje kad Šarlota</p>

	<p>verbalno napada Anđeliku, ne može da podnese da je povrijedi neko kao što je Šarlota...<i>(i drugi tačni odgovori)</i> (1 bod)</p> <p><i>Za potpun i stilski sređen odgovor 1 bod.</i></p> <p>Ukupno 2 boda</p>
5. zahtjev	<p>Učenik u vidu zaključka saopštava:</p> <ul style="list-style-type: none"> - što Leone misli o sebi i glembajevskoj krvi koja teče i njegovim venama... <i>(i drugi tačni odgovori)</i> (1 bod) - svoje mišljenje da li je Leone u duši Glembaj ili ne... <i>(i drugi tačni odgovori)</i> (1 bod) <p><i>Za potpun i stilski sređen odgovor 1 bod.</i></p> <p>Ukupno 3 boda</p>

Jezik i forma teksta

Leksika	Jezička pravilnost	Koherentnost	Grafička forma teksta
<p>originalnost (interpretira svojim riječima, sastav se ne zasniva samo na prepričavanju i ponavljanju datih formulacija), bogatstvo jezika, slikovitost, jasno i precizno izražavanje, stilski sređenost rečenica</p> <p>3 boda</p> <p>originalnost (interpretira svojim riječima, sastav se ne zasniva samo na prepričavanju i ponavljanju datih formulacija), bogatstvo jezika, slikovitost, jasno i precizno izražavanje uz minimalne greške</p> <p>2 boda</p>	<p>poštovanje gramatičke norme (pravilna upotreba padeža, kongruencije, pravilno pisanje aorista pomoćnog glagola <i>biti</i>...)</p> <p>2 boda</p> <p>poštovanje pravopisne norme (pravilno pisanje velikog početnog slova, pravilna upotreba interpunkcije, primjena znanja o glasovnim promjenama, dosljedna primjena jednog izgovora – ijekavskog ili ekavskog)</p> <p>2 boda</p> <p>Ukupno 4 boda</p>	<p>dobra povezanost na nivou teksta i pasusa</p> <p>1 bod</p>	<p>Prilagođavanje ukupne organizacije i grafičke forme teksta njegovoj logičnoj strukturi (jasno razdvaja uvod, razradu, zaključak; unutar razrade odvaja pasuse)</p> <p>2 boda</p>
<p>ponavljanje riječi i izraza, dvosmi-</p>	<p>poštovanje gramatičke norme uz manje greške (npr.</p>		<p>jasno razdvaja uvod, razradu i zaključak, ali ne</p>

Leksika	Jezička pravilnost	Koherentnost	Grafička forma teksta
<p>slenost, ograničena upotreba riječi sa vrlo čestim greškama, stilska nesređenost rečenice</p> <p>1 bod</p>	<p>konstrukcije <i>u vezi sa, s obzirom na to</i>, upotreba prijedloga <i>radi i zbog...</i>)</p> <p>1 bod</p> <p>poštovanje pravopisne norme uz manje greške (npr. upotreba interpunkcijskih i pravopisnih znakova, rastavljanje riječi na kraju reda, pogrešno pisanje stranih riječi...)</p> <p>1 bod</p> <p>Ukupno 2 boda</p>		<p>odvaja pasuse unutar razrade</p> <p>1 bod</p>

Schema za bodovanje eseja: **Navijačka ne(kultura)**

1. zahtjev	<p>Učenik:</p> <ul style="list-style-type: none"> iznosi svoje mišljenje o sportu, bavljenju sportom, o tome da se čovjek kroz sport uči druženju, komunikaciji, rivalstvu, poštovanju pravila i protivnika; razvija se takmičarski duh i želja za postizanjem rezultata. <p>1 bod</p> <p><i>Za potpun i stilski sređen odgovor 1 bod.</i></p> <p>Ukupno 2 boda</p>
2. zahtjev	<p>Učenik:</p> <ul style="list-style-type: none"> piše da se i pored dobrobiti sporta javljaju problemi vandalizma i huliganstva u sportu; da mediji sve više prenose slike nasilja koje se dešavaju na terenima i navijačkim klupama gdje dolazi do povređivanja sportista, sudija, navijača, djece... <p>1 bod</p> <p><i>Za potpun i stilski sređen odgovor 1 bod.</i></p> <p>Ukupno 2 boda</p>
3. zahtjev	<p>Učenik:</p> <ul style="list-style-type: none"> iznosi da uzroci nasilja mogu biti: korišćenje i unošenje alkohola i psihoaktivnih supstanci, zloupotreba pirotehničkih sredstava, nepoštovanje zakona, pad morala, nizak nivo opšte kulture, nacionalizam, ratovi u okruženju, prevelike ambicije roditelja, preneglašavanje važnosti pobjede, neadekvatno suđenje na utakmicama, namještanje utakmica i kupovina rezultata, zakonska nezaštićenost trenera i sportista... <p>Ukoliko učenik nabroji jedan ili dva uzroka, dobija 1 bod.</p>

	<p>Ukoliko učenik nabroji više od dva uzroka, dobija 2 boda.</p> <p><i>Za potpun i stilski sređen odgovor 1 bod.</i></p> <p>Ukupno 3 boda</p>
4. zahtjev	<p>Učenik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukazuje na odnos navijača (navijačkih grupa) prema navijačima drugog tima, navodeći primjer iz ličnog iskustva ili iz medija (npr. započinjanje tuče, rušenje zaštitne ograde, paljenje sjedišta, gađanje flašama, grudvama...) <p>1 bod</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukazuje na odnos navijača (navijačkih grupa) prema sportistima, sudijama, prolaznicima... navodeći primjer iz medija ili iz ličnog iskustva (npr. neredi se često dalje prenose sa terena na ulice, pa osim sportista, sudije ili trenera, stradaju i prolaznici...) <p>1 bod</p> <p>Ukupno 2 boda</p>
5. zahtjev	<p>Učenik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - saopštava i obrazlaže da nasilje u sportu jeste, odnosno nije model ponašanja mladih – 1 bod. <p><i>Za potpun i stilski sređen odgovor 1 bod.</i></p> <p>Ukupno 2 boda</p>
6. zahtjev	<p>Učenik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - navodi kakve posljedice proizlaze iz nasilničkog ponašanja navijača ili navijačkih grupa: narušava se javni red i mir, žrtve mogu biti navijači, djeca, sportisti, huligani divljaju gradom, razbijaju autobuse... <p>1 bod</p> <p><i>Za potpun i stilski sređen odgovor 1 bod.</i></p> <p>Ukupno 2 boda</p>
7. zahtjev	<p>Učenik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iznosi prijedloge kojima bi se mogao spriječiti vandalizam i huliganstvo na sportskim dešavanjima (npr. stroža kontrola na ulazu i strože kazne, zabrana unošenja alkohola, zastava i transparenata s uvredljivim sadržajem, objavljivati na internetu fotografije navijača – huligana, kao u Poljskoj, edukovati navijače preko sportskih klubova, škole, lokalne zajednice, medija; transport gostujućih navijača treba da bude bolje organizovan; osvježivati navijačke grupe preko natpisa na bilbordima, kartama, posterima, majicama, formiranjem veb stranica i fejsbuk grupa ... – 1 bod <p>Ukoliko učenik navede samo jedan ili dva primjera koja je već negdje pomenuo u eseju, ne dobija bod.</p> <p><i>Za potpun i stilski sređen odgovor 1 bod.</i></p> <p>Ukupno 2 boda</p>

Jezik i forma teksta

Leksika	Jezička pravilnost	Koherentnost	Grafička forma teksta
<p>originalnost (interpretira svojim riječima, sastav se ne zasniva samo na prepričavanju i ponavljanju datih formulacija), bogatstvo jezika, slikovitost, jasno i precizno izražavanje, stilski središnjost rečenica</p> <p>3 boda</p> <p>originalnost (interpretira svojim riječima, sastav se ne zasniva samo na prepričavanju i ponavljanju datih formulacija), bogatstvo jezika, slikovitost, jasno i precizno izražavanje uz minimalne greške</p> <p>2 boda</p>	<p>poštovanje gramatičke norme (pravilna upotreba padeža, kongruencije, pravilno pisanje aorista pomoćnog glagola <i>biti</i>)</p> <p>2 boda</p> <p>poštovanje pravopisne norme (pravilno pisanje velikog početnog slova, pravilna upotreba interpunkcije, primjena znanja o glasovnim promjenama, dosljedna primjena jednog izgovora – ijekavskog ili ekavskog)</p> <p>2 boda</p> <p>Ukupno 4 boda</p>	<p>dobra povezanost na nivou teksta i pasusa</p> <p>1 bod</p>	<p>Prilagođavanje ukupne organizacije i grafičke forme teksta njegovoj logičnoj strukturi (jasno razdvaja uvod, razradu, zaključak; unutar razrade odvaja pasuse)</p> <p>2 boda</p>
<p>Ponavljanje riječi i izraza, dvosmislenost, ograničena upotreba riječi sa vrlo čestim greškama, stilski nesređenost rečenice</p> <p>1 bod</p>	<p>poštovanje gramatičke norme uz manje greške (npr. konstrukcije <i>u vezi sa, s obzirom na to</i>, upotreba prijedloga <i>radi</i> i <i>zbog...</i>)</p> <p>1 bod</p> <p>poštovanje pravopisne norme uz manje greške (npr. upotreba interpunkcijskih i pravopisnih znakova, rastavljanje riječi na kraju reda, pogrešno pisanje stranih riječi...)</p> <p>1 bod</p> <p>Ukupno 2 boda</p>		<p>jasno razdvaja uvod, razradu i zaključak, ali ne odvaja pasuse unutar razrade</p> <p>1 bod</p>